

A low-angle photograph of a flowering cherry tree with numerous bright pink blossoms against a clear blue sky. The branches are dark and intricate, creating a complex pattern of light and shadow.

Riksåklagarens prejudikat- bildande verksamhet 2025

Innehållsförteckning

HD-verksamheten 2025	5
HD-avgöranden 2025	5
3 kap. brottsbalken	5
"Andnöden"	5
4 kap. brottsbalken	5
"Det filmade hotet" NJA 2025 s. 530	5
"Vapenbilden"	6
"Restaurangdörren" NJA 2025 s. 3	6
"Det närstående paret II" NJA 2025 s. 295	6
"Tv-rummet" NJA 2025 s. 326	6
6 kap. brottsbalken	6
NJA 2025 s. 575	6
"Tv-rummet" NJA 2025 s. 326	7
NJA 2025 s. 818	7
8 kap. brottsbalken	7
"Ringa stöld-gränsen II"	7
"Jackan" NJA 2025 s. 187	7
10 kap. brottsbalken	7
"Bilbesiktarens mutbrott"	7
13 kap. brottsbalken	8
"Klimatblockaden" NJA 2025 s. 761	8
14 kap. brottsbalken	8
"Freja"	8
16 kap. brottsbalken	8
"Barnpornografiinnehavet I–III"	8
20 kap. brottsbalken	8
"Polisingripandet I och II"	8
Skattebrott	8
"Den oriktiga individuppgiften"	8
Trafikbrott	9
"Drograttfylleriet i Fyledalen" NJA 2025 s. 211	9
"IMDG-koden"	9
"Möbeltransporterna"	9

Rubriceringsfrågor	9
"Vapenbilden"	9
"Restaurangdörren" NJA 2025 s. 3	9
NJA 2025 s. 575 och 818.....	9
"Tv-rummet" NJA 2025 s. 326	9
"Ringa stöld-gränsen II"	9
"Jackan" NJA 2025 s. 187	9
"Bilbesiktarens mutbrott"	9
"Barnpornografiinnehavet I–III"	9
"Polisingripandet I och II"	9
"Drograttfylleriet i Fyledalen" NJA 2025 s. 211	9
Tvångsmedel	9
"Kroppsbesiktningen i trapphuset"	9
"Utlämning och reseförbud" NJA 2025 s. 62.....	10
"Strafftröskel vid utlämning"	10
Straffvärde och påföljdsval	10
"De tre sprängningarna"	10
"Mordet i Hagalund" NJA 2025 s. 233.....	10
"Koppleri och art" NJA 2025 s. 834.....	10
"Stilleståndet hos polisen" NJA 2025 s. 793	10
"Barnpornografiinnehavet I–III"	10
"Drograttfylleriet i Fyledalen" NJA 2025 s. 211	10
"Ofredandena i Malmö"	11
"Datorsalen"	11
"Kroppsbesiktningen i trapphuset"	11
Utvisning.....	11
"Flyktingens vapenbrott"	11
"Utvisning och anknytning" NJA 2025 s. 343 I och II"	11
Det subjektiva rekvisitet (oaktsamhet)	11
"Kollisionen på Krusegatan"	11
Inverkan av den tilltalades psykiska störning eller neuropsykiatriska funktionsnedsättning	11
"Ofredandena i Malmö"	11
"Datorsalen"	11
Fri bevisprövning.....	12
"Ljudupptagningen"	12
Jurisdiktion	12
"Internetförtälet"	12
"Målsägandefristen"	12

Utlämning	12
"Strafftröskel vid utlämning"	12
"Utlämning och reseförbud" NJA 2025 s. 62.....	12
Meddelade prövningstillstånd som inväntar avgörande i februari 2026.....	13
Våld mot tjänsteman – åtalsunderlåtelse hinder mot åtal?	13
Narkotikabrott – brottsenhet och påföljd?.....	13
Stämpling till mord – förutsättningar för straffansvar?.....	13
Knivförbudslagen	13
Grovt svindleri – förutsättningar för straffansvar?.....	13
Grovt penningtvättsbrott – penningtvättsåtgärd?	13
Näringspenningtvätt, grovt brott – penningtvättssyfte?	13
Grov oredlighet mot borgenärer – obeståndsbedömningen?	13
Provokation – påverkan på den straffrättsliga bedömningen?.....	13
Utvisning.....	14
Insiderbrott	14
Avgöra mål utan huvudförhandling	14

Riksåklagarens prejudikatbildande verksamhet 2025

Produktion: Åklagarmyndigheten, februari 2026

Bilder: Robin Simonsson och Sveriges Domstolar

Riksåklagaren är landets högsta åklagare och ensam allmän åklagare i Högsta domstolen (7 kap. 4 § andra stycket rättegångsbalken). Högsta domstolen är sista instans bland de allmänna domstolarna och i princip en renodlad prejudikatinstans. Det krävs prövningstillstånd, även för riksåklagaren, för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Riksåklagarens uppgift som åklagare i Högsta domstolen syftar till att få fram en enhetlig och tydlig praxis i rättsliga frågor av betydelse för åklagarverksamheten.

Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten tar varje år gemensamt fram en lista med prioriterade prejudikatfrågor till ledning för vilka rättsliga områden som från åklagarsynpunkt bör prioriteras. Listan publiceras årligen under namnet Prioriterade prejudikatfrågor.

HD-verksamheten 2025

Riksåklagaren överklagar varje år ett antal hovrättsdomar och -beslut. Under 2025 överklagade riksåklagaren 12 domar och beslut.

I vissa fall när tilltalade överklagar hovrättsdomar eller beslut föreläggs riksåklagaren att svara på överklagandet. Under 2025 lämnade riksåklagaren in 74 sådana svarsskrivelser till Högsta domstolen.

I de fall en begäran om att en förundersökning ska återupptas lämnas in efter att hovrätten har meddelat dom är det riksåklagaren som ska pröva begäran (se 7 kap. 4 § andra stycket rättegångsbalken). Under 2025 hanterade riksåklagaren 24 sådana ärenden i mål med brottmålsdomar som inte fått laga kraft. Av dessa ärenden har riksåklagaren inte återupptagit förundersökningen i något fall.

I denna rapport redovisas 2025 års resultat av riksåklagarens prejudikatbildande verksamhet i Högsta domstolen. Rapporten är disponerad så att det ska gå att hitta prejudikaten under en rubrik som beskriver prejudikatets innehåll, vilket ibland innebär att ett prejudikat redovisas under flera rubriker.

I rapporten finns även en redogörelse för de meddelade prövningstillstånd som per den 1 februari 2026 inväntar avgörande i sak. De ärenden i vilka Högsta domstolen ännu inte tagit ställning i frågan om prövningstillstånd redovisas inte i rapporten.

Av tekniska skäl ser hänvisningen till respektive avgörande via länkar olika ut i rapporten. Vissa länkar leder direkt in i avgörandet medan andra länkar leder till en sida där avgörandet finns tillgängligt som en pdf-fil att klicka sig vidare in i.

HD-avgöranden 2025

3 kap. brottsbalken "Andnöden"

Andnöd till följd av ett struhtag har ansetts utgöra ett sådant fysiskt lidande som avses med smärta i straffbestämmelsen om misshandel.

Prejudikatfrågan

Ska en gärning bestående i ett struhtag som orsakat andnöd anses utgöra misshandel?

Avgörandet

[B 4130-24](#)

4 kap. brottsbalken

"Det filmade hotet" NJA 2025 s. 530

För objektivet straffansvar för sådant olaga hot som vidareförmedlats genom tredje man krävs *dels* att det i gärningsögonblicket typiskt sett finns en beaktansvärd risk för att hotet kommer att vidareförmedlas, *dels* att hotet senare faktiskt kommer till den hotades kännedom.

Avgörandet innehåller även överväganden om likgiltighetsuppsåt till att hotet kommer att vidareförmedlas.

Prejudikatfrågan

Vilka är förutsättningarna för att döma till straffansvar för olaga hot när hotet har kommit till den hotades kännedom genom förmedling?

Avgörandet

[NJA 2025 s. 530](#)

"Vapenbilden"

Hot mot en socialtjänsthandläggare via sms – som bl.a. har innefattat ett foto på den tilltalade med ett vapen riktat mot kameran – har bedömts utgöra grovt hot mot tjänsteman trots att ingen av kvalifikationsgrunderna (bl.a. grunden om att hotet påtagligt har förstärkts med hjälp av ett vapen) har ansetts direkt tillämplig.

Prejudikatfrågan

Ska den hotgärning som den tilltalade har gjort sig skyldig till – och som innefattat att den tilltalade skickat ett foto på sig själv med ett vapen riktat mot kameran – bedömas som brott av normalgraden eller som grovt hot mot tjänsteman?

Avgörandet

[B 2105-25](#)

"Restaurangdörren" NJA 2025 s. 3

Ett olaga intrång som har skett genom inbrott har vid en helhetsbedömning inte bedömts som grovt brott.

Prejudikatfrågan

Ska ett olaga intrång bedömas som grovt olaga intrång på grund av att det har skett genom inbrott?

Avgörandet

[NJA 2025 s. 3](#)

"Det närstående paret II" NJA 2025 s. 295

Vid bedömningen av om ett par som inte är sambor är närstående i straffbestämmelsens mening bör beaktas att paragrafen om grov fridskränkning bygger på tanken att det är den nära relationen mellan de båda personerna som skapar en särskild utsatthet.

Av betydelse vid bedömningen är mot den bakgrunden framför allt vilka praktiska och känslomässiga bindningar som finns mellan parterna i förhållandet, till exempel hur mycket de umgås, hur de organiserar sin vardag och hur känslomässigt beroende de båda är av varandra.

Fridskränkingsbrottet är till sin karaktär visserligen sådant att det i praktiken förutsätter att förhållandet har bestått en viss tid, men det går inte att ställa upp några tidsgränser för hur länge ett förhållande måste ha pågått för att två personer ska anses vara närstående i bestämmelsens mening.

I målet har ett parförhållande som inte varade längre än omkring tre månader bedömts utgöra en närståenderelation, vilket inneburit att den tilltalade har dömts för grov fridskränkning.

Prejudikatfrågan

Ska två personer redan kort tid efter att de har inlett en relation anses ha varit närstående i den mening som avses i bestämmelsen om grov fridskränkning?

Avgörandet

[NJA 2025 s. 295](#)

"Tv-rummet" NJA 2025 s. 326

Se s. 7.

6 kap. brottsbalken**NJA 2025 s. 575**

Den tilltalade har dömts för våldtäkt, mindre grovt brott, efter att han förmått målsäganden att delta i sexuella handlingar genom att allvarligt missbruka hennes beroendeställning till honom och också otillbörligt utnyttjat att hon befunnit sig i en särskilt utsatt situation.

Prejudikatfrågan

Hur ska de bestämmelser som innebär att frivillighet är utesluten på grund av att gärningsmannen otillbörligt utnyttjar att en person befinner sig i en särskilt utsatt situation eller allvarligt missbrukar en beroendeställning tillämpas?

Avgörandet

[NJA 2025 s. 575](#)

"Tv-rummet" NJA 2025 s. 326

Den tilltalade har dömts för grovt sexuellt övergrepp mot barn och grovt barnfridsbrott begångna mot samma barn i *konkurrens* eftersom brotten har skilda kriminalpolitiska grunder (skydd av barnets personliga och sexuella integritet respektive skydd av barnets trygghet och tillit till närstående).

I *rubriceringsfrågan* avseende sexuellt övergrepp mot barn har vid helhetsbedömningen särskilt beaktats att det rört sig om ett brott av en närstående och att barnets låga ålder medfört att det varit fråga om ett hänsynslöst utnyttjande. Brottet har därför bedömts som grovt. När det gäller barnfridsbrottet har det grova sexuella övergreppet mot barn som barnet hade bevittnat konstaterats utgöra ett sådant brott av mycket allvarlig art som särskilt ska beaktas vid bedömande av om barnfridsbrottet är grovt. Efter en helhetsbedömning bedömdes brottet som grovt.

Prejudikatfrågan

Ska brotten sexuellt övergrepp mot barn respektive barnfridsbrott rubriceras som grova brott? Ska den tilltalade dömas för samtliga brott (brottskonkurrens) eller ska något eller några av brotten ska anses vara konsumerade av andra brott?

Avgörandet

[NJA 2025 s. 326](#)

NJA 2025 s. 818

Den tilltalade har dömts för att han vidrört och penetrerat målsägandens vagina med sina fingrar och fört hennes hand mot sin penis och gärningen har bedömts som våldtäkt, mindre grovt brott.

Prejudikatfrågan

Ska gärningen bedömas som våldtäkt av normalgraden eller som våldtäkt, mindre grovt brott?

Avgörandet

[NJA 2025 s. 818](#)

8 kap. brottsbalken**"Ringa stöld-gränsen II"**

Värdegränsen mellan stöld och ringa stöld vid butikstillgrepp har bedömts gå vid 1 500 kr.

Prejudikatfrågan

Ska de gärningar som hovrätten hade bedömt som stöld – och som gällde olovligt tillgrepp av varor till ett värde av 1 250 kr respektive 1 311 kr – i stället bedömas som ringa stöld?

Avgörandet

[B 712-25](#)

"Jackan" NJA 2025 s. 187

En gärning som uppfyllt rekvisiten för rån har bedömts vara av mindre allvarlig art och rubricerats som grov stöld.

Prejudikatfrågan

Ska gärningen att med tillägnelseuppsåt stjäla en jacka från målsäganden genom att fälla uttalanden med innebörden att den tilltalade skulle skada honom bedömas som rån eller som annat brott som gärningen innefattat?

Avgörandet

[NJA 2025 s. 187](#)

10 kap. brottsbalken**"Bilbesiktarens mutbrott"**

Tagande av muta i samband med bilbesiktning har bedömts som grovt brott eftersom det hade varit fråga om brottslighet som innefattat missbruk av en särskilt ansvarsfull ställning – besiktningstekniker – och som präglats av viss systematik. Att storleken på ersättningarna till besiktningsteknikern hade varit förhållandevis låg har inte ändrat bedömningen.

Prejudikatfrågan

Ska de fall av tagande av muta som den tilltalade har dömts för rubriceras som brott av normalgraden eller som grova brott?

Avgörandet

[B 8460-24](#)

13 kap. brottsbalken**"Klimatblockaden" NJA 2025 s. 761**

En tidsmässigt begränsad vägblockad i samband med en fredlig demonstration har inte ansetts kvalitativt jämförbar med de angrepp och störningar av vitala samhällsintressen som straffbestämmelsen om sabotage omfattar, även om blockaden ägt rum på en trafikerad genomfartsled under rusningstid samt orsakat långa trafikköer och försening av en ambulans under uttryckning. Gärningen att hindra trafiken har inte utgjort sabotage.

Prejudikatfrågan

Omfattar straffansvaret för sabotage ett deltagande i en demonstration som avsiktligt hindrat trafiken under viss tid?

Avgörandet

[NJA 2025 s. 761](#)

14 kap. brottsbalken**"Freja"**

En förutsättning för att en elektronisk handling ska vara en falsk urkund har ansetts vara att utställarangivelsen på den falska handlingen i dess lagrade form kan kontrolleras på ett sätt som åtminstone framstår som tillförlitligt

Prejudikatfrågan

Vilka är förutsättningarna för ansvar för brukande av falsk urkund när det är en falsk elektronisk handling som har använts? Vad är den närmare innebörden – i förhållande till den falska handlingen – av kravet på att en utställarangivelse ska kunna kontrolleras på ett tillförlitligt sätt?

Avgörandet

[B 920-25](#)

16 kap. brottsbalken**"Barnpornografiinnehavet I–III"**

Gradindelning och straffvärde för innehav av barnpornografi.

Prejudikatfrågan

Ska gärningen bedömas som brott av normalgraden eller som ett ringa barnpornografibrott (I och II) respektive som grovt barnpornografibrott eller som brott av normalgraden (III)?

Avgörandena

B 8270-24, B 4704-24, B 7617-24

[\(I\), \(II\) och \(III\)](#)

20 kap. brottsbalken**"Polisingripandet I och II"**

Straffansvar för tjänstefel för polisman när det gäller rapporteringsskyldighet (I) respektive följande av tvåhjuligt motorfordon (II). Avgörandet innehåller även överväganden om när en gärning som utgör tjänstefel ska anses som ringa brott.

Prejudikatfrågan

Straffansvaret för tjänstefel?

Avgörandena

[B 367-24](#)

[B 2043-24](#)

Skattebrott**"Den oriktiga individuppgiften"**

Det som straffbeläggs genom begreppet "tillgodoräknas" i straffbestämmelsen om skattebrott är kopplat till själva resultatet av slutskatteberäkningen. Det har därför bedömts vara en förutsättning för straffansvar att en oriktig uppgift om avdragen preliminärskatt har gett upphov till en konkret fara för att resultatet av slutskatteberäkningen är att skatt felaktigt tillgodoräknas. Det är inte tillräckligt att en oriktig uppgift om preliminärskatteavdrag har lämnats och ska beaktas till den skattskyldiges förmån.

Prejudikatfrågan

Hur ska rekvisitet av "tillgodoräknas" i 2 § skattebrottslagen förstås?

Avgörandet

[B 4072-24](#)

Trafikbrott**"Drograttfylleriet i Fyledalen" NJA 2025 s. 211**

Ett rattfylleribrott ska som huvudregel bedömas som grovt brott om framförandet av fordonet har inneburit en påtaglig fara för trafiksäkerheten. Vid bedömningen av om ett sådant brott är att anse som grovt ska det inte göras någon prövning av om det finns ett orsaksförhållande mellan drogpåverkan och den trafikfarliga körningen.

Avgörandet innehåller även överväganden om påföljd för ungdom vars personliga förhållanden förbättrats.

Prejudikatfrågan

När ska ett s.k. drograttfylleri ska bedömas som grovt brott med hänsyn till att körningen inneburit en påtaglig fara för trafiksäkerheten? Vilken påföljd ska väljas vid förbättring av de personliga omständigheterna när gärningsmannen är ung?

Avgörandet

[NJA 2025 s. 211](#)

"IMDG-koden"

Transportstyrelsens bemyndigande att meddela föreskrifter om transport av farligt gods omfattar föreskriftsrätt avseende fordonstransporter av sådant gods i en hamn.

Prejudikatfrågan

Omfattar Transportstyrelsens bemyndigande att meddela föreskrifter om transport av farligt gods en föreskriftsrätt avseende fordonstransporter av sådant gods i en hamn?

Avgörandet

[B 3392-24](#)

"Möbeltransporterna"

Ett möbelföretags hemtransporter har ansetts omfattas av ett undantag från skyldigheten att föra tidbok om dygnsvila, eftersom det vid en helhetsbedömning stått klart att transporterna hade en underordnad betydelse.

Prejudikatfrågan

Gäller Transportstyrelsens föreskrifter om undantag från skyldigheten att föra tidbok om dygnsvila enligt vilotidsförordningen för ett möbelföretags hemtransporter?

Avgörandet

[B 3114-24](#)

Rubriceringsfrågor**"Vapenbilden"**

Se s. 6.

"Restaurangdörren" NJA 2025 s. 3

Se s. 6.

NJA 2025 s. 575 och 818

Se s. 6 och 7.

"Tv-rummet" NJA 2025 s. 326

Se s. 7.

"Ringa stöld-gränsen II"

Se s. 7.

"Jackan" NJA 2025 s. 187

Se s. 7.

"Bilbesiktarens mutbrott"

Se s. 7.

"Barnpornografiinnehavet I–III"

Se s. 8.

"Polisingripandet I och II"

Se s. 8.

"Drograttfylleriet i Fyledalen" NJA 2025 s. 211

Se ovan s. 9.

Tvångsmedel**"Kroppsbesiktningen i trapphuset"**

Den omständigheten att det var fel av polisen att genomföra en kroppsbesiktning i ett trapphus har inte medfört frihet från ansvar för våldsam motstånd.

Avgörandet innehåller även överväganden om påföljdseftergift

Prejudikatfrågan

Har en kroppsbesiktning genomförts på ett felaktigt sätt och vilken betydelse har detta i så fall när det gäller straffansvaret för våldsamt motstånd?

Avgörandet

[B 2499-25](#)

"Utlämning och reseförbud" NJA 2025 s. 62

Se s. 12.

"Strafftröskel vid utlämning"

Se s. 12.

Straffvärde och påföljdsval**"De tre sprängningarna"**

Straffvärdebedömning med tillämpning av straffskärpningsregeln om synnerligen försvårande omständigheter i 29 kap. 2 a § brottsbalken avseende sprängningar som innefattat bland annat grov allmänfarlig ödeläggelse, försök till mord och medhjälp till grov allmänfarlig ödeläggelse.

Ett brott som innefattar en explosion har ansetts normalt ha begåtts på såväl den plats där gärningen i snäv mening är utförd som den plats där explosionen sker och den plats där explosionen har omedelbara effekter.

Även om själva sprängladdningarna inte varit placerade på allmän plats hade explosionerna fått omedelbara effekter på allmän plats och därmed har de ansetts ha begåtts på allmän plats. Båda punkterna i straffskärpningsregeln har därför ansetts tillämpliga.

Prejudikatfrågan

Vilken påföljd ska dömas ut och hur ska straffskärpningsreglerna i 29 kap. 2 a § brottsbalken tillämpas?

Avgörandet

[B 4055-25](#)

"Mordet i Hagalund" NJA 2025 s. 233

När en omyndig ung lagöverträdare döms för brott med ett straffvärde motsvarande livstids fängelse bör ungdomsreduktionen beräknas med utgångspunkt i ett fängelsestraff om arton år.

Det finns emellertid härutöver utrymme att i skärpande riktning ta hänsyn till omständigheterna vid brottet och till att personen döms för ytterligare allvarlig brottslighet.

Prejudikatfrågan

Hur ska straffmätningen göras för personer som begått brott före arton års ålder, när straffvärdet för brottsligheten motsvarar fängelse på livstid?

Avgörandet

[NJA 2025 s. 233](#)

"Koppleri och art" NJA 2025 s. 834

Koppleri har ansetts vara ett brott av sådan art att fängelse dömts ut när straffvärdet uppgått till sju månaders fängelse.

Prejudikatfrågan

Ska koppleri särbehandlas vid påföljdsvalet på grund av brottslighetens art?

Avgörandet

[NJA 2025 s. 834](#)

"Stilleståndet hos polisen" NJA 2025 s. 793

Påföljds lindring vid långsam handläggning av ungdomsmål.

Prejudikatfrågan

Vilka är förutsättningarna för påföljds lindring på grund av långsam handläggning av ett brottsmål som gäller en person under 18 år?

Avgörandet

[NJA 2025 s. 793](#)

"Barnpornografiinnehavet I-III"

Se s. 8.

"Drograttfylleriet i Fyledalen" NJA 2025 s. 211

Se s. 9.

"Ofredandena i Malmö"*Se s. 11.***"Datorsalen"***Se s. 11.***"Kroppsbesiktningen i trapphuset"***Se s. 9.***Utvisning****"Flyktingens vapenbrott"**

Utvisning på grund av brott när den dömda är flykting. Grovt vapenbrott har ansetts utgöra ett sådant synnerligen grovt brott som avses i utlänningslagen och som är en förutsättning för utvisning i dessa fall.

Prejudikatfrågan

Vilka är förutsättningarna för utvisning på grund av brott när den dömda är flykting? Är grovt vapenbrott ett sådant synnerligen grovt brott som avses i 8 a kap. 4 § utlänningslagen?

Avgörandet[B 1865-25](#)**"Utvisning och anknytning" NJA 2025 s. 343 I och II"**

Förutsättningar för utvisning på grund av brott när den dömda har bott i Sverige sedan födseln eller mycket låg ålder.

Prejudikatfrågan

Vilka är förutsättningarna för utvisning på grund av brott när den dömda har bott i Sverige sedan födseln eller mycket låg ålder?

Avgöranden[NJA 2025 s. 343 \(I\)](#)[NJA 2025 s. 343 \(II\)](#)**Det subjektiva rekvisitet (oaktsamhet)****"Kollisionen på Krusegatan"**

En bilförare har till följd av ett abstinensrelaterat epileptiskt anfall orsakat en trafikolycka med kroppsskador för en medtrafikant som följd.

Bilföraren har bedömts ha varit omedvetet oaktsam genom att köra bil med vetskap om att han vid ett tidigare tillfälle i abstinensfas drabbats av ett liknande anfall.

Prejudikatfrågan

Hur ska den straffrättsliga oaktsamhetsbedömningen göras i ett fall där en bilförare till följd av ett hastigt sjukdomsfall har orsakat en trafikolycka som lett till kroppsskador på en medtrafikant?

Avgörandet[B 7653-24](#)**Inverkan av den tilltalades psykiska störning eller neuropsykiatriska funktionsnedsättning "Ofredandena i Malmö"**

Vägledning om uppsåt, straffrättsvillfarelse, straffvärde och skadestånd vid ofredanden begångna av en person med psykisk störning.

Prejudikatfrågan

Påverkar den tilltalades psykiska tillstånd bedömningen av skuldfrågan, straffvärdet eller skadeståndsskyldigheten?

Avgörandet[B 4100-24](#)**"Datorsalen"**

Vägledning om betydelsen av en skolelevs neuropsykiatriska funktionsnedsättning vid bedömning av straffvärde och skadeståndsansvar för misshandel av en lärare.

Prejudikatfrågan

Har det funnits förmildrande omständigheter som bör inverka på gärningens straffvärde enligt 29 kap. 3 § brottsbalken och har det funnits omständigheter som kan påverka ett skadeståndsansvar enligt 2 kap. 4 § skadeståndslagen?

Avgörandet[B 1462-25](#)

Fri bevisprövning

"Ljudupptagningen"

En ljudupptagning av en berättelse som ett vittne har lämnat i en tidigare rättegång har fått användas som bevis i en senare brottmålsrättegång med stöd av 35 kap. 14 § första stycket 4 rättegångsbalken.

Prejudikatfrågan

När kan en ljudupptagning eller en ljud- och bildupptagning av en berättelse som någon har lämnat i en tidigare rättegång användas som bevis i en senare brottmålsrättegång med stöd av 35 kap. 14 § första stycket 4 rättegångsbalken?

Avgörandet

[B 3214-24](#)

Jurisdiktion

"Internetförtälet"

Svensk domstol har ansetts behörig att pröva ett åtal för förtal avseende uppgifter som publicerats på internet från utlandet.

Prejudikatfrågan

Är svensk domstol behörig att pröva ett åtal för förtal som begåtts via internet, när åtgärderna för att publicera uppgifterna har vidtagits utanför Sverige?

Avgörandet

[B 5546-24](#)

"Målsägandefristen"

En gärning som har begåtts utomlands har inte ansetts straffbar enligt lagen på gärningsorten när det enligt det landets lag krävs att målsäganden gör en anmälan inom viss tid och tidsfristen inte har iakttagits.

Prejudikatfrågan

Ska en gärning som har begåtts utomlands anses straffbar enligt lagen på gärningsorten när det enligt det landets lag krävs att målsäganden gör en anmälan inom viss tid och tidsfristen inte har iakttagits?

Avgörandet

[B 7798-24](#)

Utlämning

"Strafftröskel vid utlämning"

Hinder mot utlämning med hänvisning till strafftröskeln i 4 § utlämningslagen förutsätter att det står klart att den återstående strafftiden enligt den ansökande statens lagstiftning understiger fyra månader.

Avgörandet innehåller även överväganden om tillämpningen av proportionalitetsprincipen vid häktning i ett utlämningsärende som avser straffverkställighet.

Prejudikatfrågan

Vilka är förutsättningarna för utlämning enligt 18 § lagen (1957:668) om utlämning för brott?

Avgörandet

[B 6007-25](#)

"Utlämning och reseförbud" NJA 2025 s. 62

Reseförbud och anmälningsskyldighet har ansetts tillräckligt i förhållande till risken för att den som begärts utlämnad ska undandra sig utlämningsförfarandet.

Prejudikatfrågan

Proportionalitet? Hur ska flyktfara bedömas vid prövning av yrkanden om häktning eller andra tvångsmedel i samband med en begäran om utlämning? Hur ska bestämmelsen om absolut preskription i 35 kap. 6 § brottsbalken tillämpas i ett utlämningsärende?

Avgörandet

[NJA 2025 s. 62](#)

Meddelade prövningstillstånd som inväntar avgörande i februari 2026

Våld mot tjänsteman – åtalsunderlåtelse hinder mot åtal?

En person har åtalats och dömts för våld mot tjänsteman. En åklagare hade dessförinnan meddelat ett beslut om åtalsunderlåtelse för våldsam motstånd. Prövningstillstånd har meddelats med utgångspunkt i vad hovrätten har funnit utrett om ett tids- och rumsmässigt sammanhängande händelseförlopp i fråga om åtalsunderlåtenheten utgör hinder mot att pröva åtalet.

Narkotikabrott – brottsenhet och påföljd?

Målet rör frågan om överlåtelse av narkotika vid flera tillfällen ska utgöra en eller flera brottsenheter. Även fråga om påföljd vid narkotikabrott av normalgraden som innefattar försäljning av narkotika eller befattningsmed narkotika som är avsedd att säljas.

Stämpling till mord – förutsättningar för straffansvar?

Hovrätten har funnit det utrett att den tilltalade i chattgrupper skickat obesvarade meddelanden i vilka det efterfrågats personer som kunnat utföra morduppdrag. Med denna utgångspunkt är frågan i målet om det finns förutsättningar att döma den tilltalade för stämpling till mord.

Knivförbudslagen

Prövningstillstånd har meddelats i fyra mål som rör obefogat innehav av kniv på allmän plats. I två av målen aktualiseras frågan om innehav av kniv i domstolslokal och om ringa fall av överträdelse av förbudet. Det tredje målet rör frågan om påföljd vid brott av normalgraden. Det fjärde målet rör gränsen mellan brott av normalgraden och grovt brott.

Grovt svindleri – förutsättningar för straffansvar?

En dåvarande verkställande direktör i en svensk bank uttalade sig i två intervjuer om bankens åtgärder mot penningtvätt i bankens estländska verksamhet. Hovrätten har dömt den tidigare verkställande direktören för grovt svindleri. Hovrätten har ansett att de lämnade uppgifterna har förmedlat det vilseledande budskapet att det inte fanns några misstänkta penningtvättsskopplingar till en annan banks verksamhet i Estland. Enligt hovrätten har uppgifterna också varit ägnade att påverka bedömningen av banken i ekonomiskt hänseende och därigenom orsaka skada. Högsta domstolen har meddelat partiellt prövningstillstånd.

Grovt penningtvättsbrott – penningtvättsåtgärd?

Målet aktualiserar frågan om vilka typer av befattningsmed vinning av brott som kan utgöra penningtvättsbrott, och frågan om hur kravet på penningtvättssyfte ska tillämpas i dessa fall.

Näringspenningtvätt, grovt brott – penningtvättssyfte?

I målet aktualiseras frågan om vilken typ av omständigheter som krävs för att kontotransaktioner skäligen kan antas vara vidtagna i penningtvättssyfte.

Grov oredlighet mot borgenärer – obeståndsbedömningen?

Målet aktualiserar frågan om vad som krävs för att rekvisitet obestånd eller påtaglig fara för obestånd ska vara uppfyllt.

Provokation – påverkan på den straffrättsliga bedömningen?

Ingripandet mot en person som dömts för befattningsmed bl.a. cirka ett kilo cannabisharts skedde efter ett beslut om provokativa åtgärder. Åtgärderna bestod i att en polisman kontaktade numret i en säljannons och utgav sig för att vilja köpa ett kilo hasch. I målet aktualiseras frågan om polisens provokativa åtgärder ska påverka den straffrättsliga bedömningen.

Utvisning

Prövningstillstånd har meddelats i två mål som aktualiserar följande frågor.

1. Vilka är förutsättningarna för utvisning på grund av brott när den dömde har bott i Sverige sedan födseln?
2. Vilka är förutsättningarna för utvisning av en EES-medborgare som återfallit i tillgreppsbrott och som nu döms för stöld till fängelse i en månad?

Insiderbrott

I målet aktualiseras bl.a. frågan om hur definitionen av insiderinformation förhåller sig till offentlig handling. Högsta domstolen, som meddelat partiellt prövningstillstånd, har begärt att EU-domstolen genom förhandsavgörande besvarar vissa frågor i målet.

Avgöra mål utan huvudförhandling

Målet gällerfrågan om hovrätten fick avgöra målet utan huvudförhandling.

*Sessionssalen i Högsta domstolen.
Foto: Sveriges domstolar*

ÅKLAGARMYNDIGHETEN

Box 5553, 114 85 Stockholm
registrator@aklagare.se
www.aklagare.se